

F. t. beslutn. vedr. indsats mod tvangsægteskaber m.v.

*Bemærkninger til forslagens enkelte dele**En samlet indsats til beskyttelse mod tvangsægteskaber og æreskriminalitet*

Alle offentlige myndigheder, der kommer i berøring med alvorlige generationskonflikter og potentielt æreskriminalitet, skal kunne handle hurtigt og effektivt. Det gælder politi, læger, socialrådgivere, ansatte på krisecentrene og på ambassaderne i de lande, hvorfra udenlandske ægtefæller, som indgår i tvangsægteskaber, kommer, og hvor danske unge risikerer at havne, hvis de forsøger at gøre oprør mod deres familie. Det kræver, at de ansatte ved, hvordan man hjælper, og at de har de rigtige redskaber til at hjælpe.

Heldigvis er det relativt sjældent, at de enkelte offentlige myndigheder kommer i kontakt med ofre for tvangsægteskaber og æreskriminalitet. Derfor skal der oprettes et nationalt kriseberejdskab for generationskonflikter. Kriseberejdskabet skal fungere som supportcenter for offentlige myndigheder, der kommer i kontakt med alvorlige generationskonflikter. Alle offentligt ansatte skal vide, at rådgivning og opbakning kun er en telefonopringning væk.

Kriseberejdskabet skal også fungere som et socialt rejsehold mod æreskriminalitet. Rejseholdet skal kunne rykke ud med kort varsel og assistere direkte i en sag hos de lokale myndigheder. Når rejseholdet rykker ud, skal den lokale medarbejder ikke placeres på sidelinjen. Det er afgørende, at et lokalmiljø, der har fået alvorlige generationskonflikter ind på kroppen, udrustes til i fremtiden bedre at kunne tage hånd om og genkende faresignaler fra eventuelle nye konfliktsituationer.

Endelig skal kriseberejdskabet have ansvar for at registrere og overvåge udviklingen i både antallet og alvorligheden af sagerne i Danmark og i den offentlige indsats mod sagerne, således at det bliver muligt løbende at korrigere og styrke indsatsen.

Der skal udvikles et sæt retningslinier for alle offentlige myndigheder, som kommer i kontakt med tvangsægteskaber, æreskriminalitet og generationskonflikter. Retningslinierne skal skitsere, hvilke handlingsmuligheder de pågældende har - fra henvisning til rådgivningscentre over politianmeldelse til hidkaldelse af det nationale kriseberejdskab. Retningslinierne skal målrettes til forskellige faggrupper. Inspiration til udarbejdelsen af retningslinierne kan hentes i den engelske »Forced Marriage (Civil Protection) Act 2007«.

Alle relevante offentlige myndigheder bør have en nøgleperson, som er ansvarlig for at sikre, at der er kendskab til retningslinierne, og at retningslinierne

følges. Nøglepersonerne bør tilbydes træning i at genkende og håndtere æreskriminalitet og tvangsægteskaber m.m.

Retningslinierne skal være fysisk til stede på alle relevante offentlige arbejdspladser i form af en lille pixibog om problemstillinger, løsningsmuligheder og hjælpeforanstaltninger. Pixibogen skal altid være tilgængelig for alle medarbejdere, og alle medarbejdere skal gøres opmærksomme på den i forbindelse med ansættelse og oplæring, så de altid ved, hvor de kan hente vejledning. Pixibogen bør suppleres med en lokalside, som indeholder oplysninger om lokale nøglepersoner, lokale tiltag mod æreskriminalitet m.m.

Kun én chance-reglen – pligten til at handle

Kun én chance-princippet er inspireret af den engelske one chance rule og henviser til, at myndighederne potentielt kun får en eneste chance til at snakke med et offer for tvangsægteskaber og æreskriminalitet. Når en ung opsøger hjælp i forbindelse med tvangsægteskaber, æreskriminalitet og generationskonflikter, skal de offentlige myndigheder tage højde for, at den unge og eventuelt søskende i familien kan være i overhængende fare for vold, voldtægt, indespærring og andre overgreb. Ingen henvendelse må sidde overhørig.

Både når det gælder unge under 18 og svage voksne (f.eks. udviklingshæmmede), er det klart, at der kan være behov for, at andre træder til for at beskytte dem mod overgreb. Når det gælder voksne over 18, kan det dog også gælde, at offeret er så kuet af vold og trusler om vold, at han eller hun har svært ved selv at løfte en sag. Derfor bør myndigheder forpligtes til at reagere, når de fra flere af hinanden uafhængige kilder får informationer om, at et menneske er i fare for æreskriminalitet, også selv om offeret ikke selv beder om hjælp. Et nybrud i den britiske lov om tvangsægteskaber er, at der åbnes op for, at den person, som er målet for beskyttelsen, ikke selv behøver at ansøge om beskyttelsen. Med andre ord gives der mulighed for offentlig påtale frem for privat påtale.

Som en naturlig konsekvens af kun én chance-princippet skal politiet og de sociale myndigheder have pligt til at igangsætte en individuel risikovurdering. Det er vigtigt, at alle henvendelser fører til en risikovurdering, og at det vurderes, om der er tale om et tvangsægteskab, hvor familien er parat til at bruge vold og overgreb for at tvinge den unge til at makke ret, eller om der er tale om en generationskonflikt, som er gået i hårdknude, og som kan være alvorlig, men som endnu ikke er eskaleret til æreskriminalitet og tvangsægteskab. Risikovurderingen skal gælde alle unge i familien.